

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

ГЕРОЇ УКРАЇНИ

Командир взводу
із Коря ціною життя
зупинив просування ворога

► СТОР. 8

Незламні діти

Аби
про маленьких
лицарів нації
дізналися
на всіх континентах

► СТОР. 9

Духовність

З перших акордів
їхнього співу
промовляє нація.
І це свідчення
того, що вона є!

► СТОР. 11

№ 239 (8256)

СЕРЕДА, 29 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

[WWW.GOLOS.COM.UA](http://www.golos.com.ua)

У НОМЕР:

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся
з Президенткою Європарламенту Робертою Мецолою

Зустріч відбулась у межах робочого візиту Спікера Парламенту України Руслана Стефанчука до Брюсселя.

Голова Верховної Ради України висловив вдячність Президентці Європарламенту за особисте лідерство у підтримці України.

«Європарламент був першою інституцією в Євросоюзі, хто виступив за надання Україні статусу кандидата в ЄС і хто завжди мав сильний голос, коли йшлося про створення міжнародної коаліції на підтримку України», — наголосив він.

Сторони, зокрема, обговорили питання ухвалення рішення про відкриття переговорів про вступ України в Європейський Союз до

кінця 2023 року, а також детально проговорили законодавчі зміни, які важливо зробити найближчим часом.

Окрім того, порушили й питання збільшення військової допомоги Україні, зокрема — схвалення рішення про виділення 20 мільярдів євро у межах Європейського Союзу, і надання фінансової допомоги Україні, зокрема, схвалення Фінансового інструменту для України — Ukraine Facility обсягом 50 мільярдів євро на 2024—2027 роки.

«Європа має демонструвати єдність. І нам потрібно тримати цю єдність. Це наша спільна позиція, і я відчайний за це», — наголосив на самкінець Голова Верховної Ради України, повідомляє Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

ФРОНТ

Стратегічні цілі — промислові об'єкти РФ

За даними Генштабу ЗСУ (на 28.11), за минулу добу на фронті відбулося 84 бойові зіткнення. російські окупанти найактивніше штурмували на Бахмутському та Авдіївському напрямках — там Сили оборони відбили понад півсотні атак.

Цієї зими українців можуть спіткати певні загрозливі сценарії від росіян у Чорному морі. Про них розповів стратегічний експерт Андрій Риженко. Перша загроза — перешкодження судноплавству. «Цю операцію росіяні продовжують проводити, залишаючи кораблі чорноморського флоту, які базуються у Севастополі. Йдеться про патрульні кораблі типу «василій биков» та ракетні катери, які базуються в Новоозерному. Фактично вони готові перевопливати судноплавство, якщо воно вийде за межі безпечного коридору, який нині проходить через Прибережне, територіальні води Румунії, Болгарії та України», — прокоментував Риженко в ефірі «Еспресо».

► СТОР. 12

ТЕНДЕНЦІЇ

У Миколая просять миру і повернення тата з війни

З такими листами-проханнями приходять діти до Святого Миколая, чиє резиденцію облаштували у селі Монастирок на Тернопільщині.

Її освятив митрополит Тернопільський і Кременецький ПЦУ Нестор. Навідатися зі своїми проханнями до святого можуть як діти, так і дорослі. Однак є одна обов'язкова умова: спочатку вони мають відвідати храм Свято-Вознесенського монастиря, що розташований поруч, і помолитися. А вже після цього можуть поспілкуватися з Миколаем, розповісти про свої бажання та отримати подарунок.

Якщо минулими роками діти просили у святого іграшки чи електронні гаджети, то тепер переважно воліють миру і щоб їхні батьки чи близькі родичі живими повернулися додому, передає наш власкор Ірина КОЗАК.

КОРОТКО

■ Дніпрянин, чиї оселі зазнали руйнувань через ракетні атаки РФ, відбудовують своє житло коштом міста — матеріальну допомогу вже отримали 683 люди. Відповідна програма працює у місті понад рік. За цей час було виділено майже 130 млн грн, **довіддався наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО**.

■ Більш як 97 тисяч жителів Донеччини вивезено за понад рік до безпечних регіонів у межах обов'язкової евакуації населення. Про це **інформує Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України**.

■ На Полтавщині цьогоріч відкрили сім нових центрів надання адміністративних послуг. Тож тепер вони функціонують у всіх 60 громадах області, **повідомляє наш власкор Василь НЕЙЖМАК**.

ПАРЛАМЕНТ. ВЛАДА

Єдність з Україною стала катализатором змін та очевидною відповідлю на питання про майбутнє Євросоюзу

«Несправокована та невиправдана агресивна війна росії проти України змінила Європу. російське вторгнення в Україну викрило багато проблем та вказало на крихку конструкцію архітектури безпеки», — наголосив Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук на відкритті Конференції високого рівня «Європейська інтеграція України — шлях до сталої миру на європейському континенті».

Він зауважив, що сьогодні перше завдання — це підтримка Сил оборони України: «Зброя та на бой сьогодні єдине, що може зупинити агресора. Необхідна номенклатура відома, обсяги відомі. Потрібні рішення та дії».

«Наступне завдання — переосмислення міжнародних інструментів взаємодії — організацій, що створювалися в інших іс-

торичних реаліях, а відтак мали інші цілі й інструментарій», — зазначив Руслан Стефанчук.

Спікер Парламенту України акцентував, що Україна має своє бачення та пропонує його світу:

«Президент України Володимир Зеленський запропонував Формулу миру, що має ціллю повер-

нути мир в Україну. Але вона також має й інше амбітне завдання — спільно розробити нові алгоритми співіснування та взаємодії у світі». Також він висловив відчіність Європейському Союзу та більшості демократичних країн за підтримку Формули. «Правоюмо над розширенням кола учасників в Азії, Африці та Південній Америці», — додав Руслан Стефанчук.

«Єдність з Україною, продемонстрована під час вторгнення, стала катализатором змін та очевидною відповідлю на питання про майбутнє Європейського Союзу», — наголосив Голова Верховної Ради України.

Водночас він акцентував, що країни, які мають спільні цінності й принципи, спільне розуміння

важливості вибору демократичного розвитку, мають бути єдині та максимально інтегровані одна з одною: «Це головна передумова міцності Союзу. Його здатності захищатися та розвиватися, згідно з обраною моделлю».

«Об'єктивна оцінка Комісії українського прогресу та її рекомендація Раді будуть визначальними при ухваленні політичного рішення лідерами Європейського Союзу у грудні цього року», — зауважив насамкінець під час Конференції високого рівня «Європейська інтеграція України — шлях до сталої миру на європейському континенті» Голова Верховної Ради України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua

Україна віддана подальшим реформам і сповнена рішучості завершити законодавчі кроки, визначені у звіті Єврокомісії

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук у межах робочого візиту до Брюсселя взяв участь у Конференції Президентів Європейського Парламенту.

У своїй промові Руслан Стефанчук насамперед висловив відчіність Європейському Парламенту за непохитну підтримку України. «Ми цінуємо ваше лідерство та сильний голос в Євросоюзі, його державах-членах та ширшому глобальному контексті», — наголосив він.

Водночас Голова Верховної Ради нагадав, що 21 листопада в Україні вшановували День Гідності та Свободи: «Цього дня рівно десять років тому українці вийшли на Майдан Незалежності у Києві на знак протесту щодо відмови тогочасної влади

підписувати Угоду про асоціацію з Євросоюзом». Він акцентував, що тоді українці продемонстрували, що поділяють європейські цінності й прагнуть бути більшими до ЄС.

«Ми платимо величезну ціну життями наших людей, захищаючи наші території», — зазначив Руслан Стефанчук, зауваживши, що російська федерація демонструє готовність до тривалої війни на виснаження: «росія має величезні ресурси й було б великою помилкою вважати, що вони на межі виснаження, вони розраховують на втому, ядерний шантаж, зміну уваги світу до інших світових подій».

«Україна наразі є полем бою демократії та тоталітаризму. І від наших спільніх зусиль зале-

житься, на яку сторону змістяться терези та як виглядатиме майбутнє Європи й світу», — цитує слова політика прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Крім того, Глава парламенту зазначив, що Україна сподівається на позитивний розгляд державами-членами ЄС щодо можливого створення спеціального розділу в межах Європейського фонду миру з метою стабільного фінансування та постійної підтримки оборонних потреб України на період 2023—2027 років у розмірі 20 мільярдів євро.

Також Руслан Стефанчук зауважив, що Україна потребує й подальшої фінансової підтримки, адже українська економіка стикається з надзвичайними викликами: «Планування є

складним, з огляду на постійне нищення росією цивільної інфраструктури, енергетичні викиди та кількість відповідних на це витрат, що зростають».

У цьому контексті Голова Верховної Ради наголосив, що отримання сильного сигналу від Європейського Парламенту, який проголосував за мандат про створення Ukraine Facility у розмірі до 50 мільярдів євро для підтримки відновлення, реконструкції та модернізації України з 2024-го по 2027 рік, є дуже важливим.

«Україна виконує свої зобов'язання у повному обсязі. Україна віддана подальшим реформам і сповнена рішучості найближчим часом завершити законодавчі кроки, визначені у звіті Єврокомісії як частина па-

кета заходів щодо розширення», — акцентував Спікер Парламенту України, повідомивши, що вже є результати реалізації двох кроків, зазначених у звіті ЄК. Зокрема, минулого тижня Верховна Рада прийняла законопроєкти щодо посилення Національного антикорупційного бюро та розширення повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції.

«Правоюмо з урядом над втіленням інших рекомендацій Звіту Комісії та очікуємо, що Європейська Рада прийме рекомендацію Єврокомісії та схвалиТЬ відкриття перемовин з Україною про вступ уже у грудні цього року», — зазначив насамкінець Голова Верховної Ради України.

«Зелене відновлення» за курсом

ПУБЛІЧНІ СЛУХАННЯ

Голова Комітету Верховної Ради з екологічної політики та природокористування Олег Бондаренко взяв участь у Публічних слуханнях Високорівневої робочої групи з екологічних наслідків війни в Україні «Зелене відновлення України», які відбулися у столиці Бельгії.

На заході обговорили питання глобального впливу війни на довкілля й безпосередньо «зелене відновлення». На зібранні зазначалося, що повномасштабна війна гальмує наше прагнення швидко зеленого відновлення України. Довкілля не знає кордонів, а циркуляція повітря, води й міграція видів поширяють вплив

війни по всьому світу, тому життєво важливо забезпечити ефективне поодолання екологічних наслідків війни й одночасно з цим дати старт зеленому відновленню країни.

Підкрив Каховської дамби яскраво показав, що важкі екологічні наслідки також є смертельними та руйнівними для економіки, для життя та

здоров'я людей у короткотривалому періоді, — зазначив у своєму виступі Олег Бондаренко. — Пошкодження та забруднення родючого чорнозему української землі токсичними речовинами та мінами становить величезну глобальну загрозу, оскільки Україна є житницєю для всього світу. 30% території нашої країни забруднено вибухонебезпечними предметами та потребує заходів з розмінування, яке займе десятиліття, а деякі території настільки сильно зруйновані, що їх повне від-

новлення навряд чи можливе взагалі. Ракетні удари, потужні бомбардування спричинили величезні лісові пожежі — це не лише тисячі гектарів спаленого лісу, а й знищенні екосистеми, загибелль флори та фауни.

— Наслідки шкоди та токсичного забруднення внаслідок бойових дій є особливо серйозними, враховуючи, що в Україні зосереджено 35 відсотків біорізноманіття Європи, а сотні заповідних територій були або є окуповані, включаючи 23 національні парки, природні і біос-

ферні заповідники, — наголосив голова Комітету Верховної Ради з екологічної політики та природокористування. — Втрата біорізноманіття, спричинена війною, є безпрецедентною, і вчені стверджують, що до шести відсотків червонокнижних видів через війну назавжди, в тому числі спричинивши й глобальне скорочення чисельності на рівні Європи і навіть світу...

Парламентарі також акцентували увагу на викликах, які чекають Україну на шляху Європейського зеленого курсу, та

на заходах, які вже впроваджено для досягнення цілей курсу. Наголошено було і на необхідності знаходження балансу між потребами економіки і суспільства та між дотриманням вимог екологічної безпеки та зберіганням довкілля для нащадків задля відновлення країни. Досягти такого балансу можливо тільки через довгострокове планування та скоординовану політику всіх дотичних до відновлення країни органів влади, упевнений український парламентарій.

Вл. інф.

Найбільша заборгованість із стипендій — на Сумщині

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Заборгованість з виплати стипендій за 2023 рік становить майже 30 мільйонів гривень. Про це повідомила в соцмережах голова підкомітету з питань вищої освіти, науки та інновацій Юлія Гришина.

«Заборгованість з виплати стипендій за 2023 рік становить майже 30 млн грн. Таку інформацію мені надало МОН у відповідь на мое депутатське звернення», — написала вона.

Найбільше завинили студентам у закладах вищої освіти Сумської області — понад 5,5 млн грн.

На другому місці — Львівська область (понад 4 млн), на третьому — Вінницька (понад 3 млн грн). Під час робочої поїздки до Харкова до Юлії Гришині звернулися студенти щодо заборгованості з виплат стипендій. «Виявилося, що у деяких ЗВО Харківщини відсоток сти-

пендіатів сягає 15% замість 40%, передбачених законодавством.

І це в прикордонній до країни-агресора області, де є постійна небезпека й обстріли. Водночас, у деяких інших регіонах, навіть відносно більш безпечних, цей показник може зберігатися на максимальному рівні 40%», — зазначила голова підкомітету.

«Міністерство підтвердило, що в різних регіонах сума заборгованості з виплат стипендій справді різничається, але з чим це пов'язано — не пояснюються», — поінформувала Юлія

Гришина. Водночас МОН повідомило, що нині кількість стипендіатів у країні знижена до рівня 35% на I семестр 2023/2024 навчального року.

Міністерство шукає внутрішні резерви, щоб забезпечити виплату стипендій хоча б на мінімальному рівні у всіх областях. Водночас Мінфін наполягає на по-далішому скороченні ліміту стипендіатів через фінансові труднощі в державі, пов'язані з війною.

«Я готову повторне депутатське звернення, щоб все ж отримати відповідь на питання — чи відбувається рівний розподіл коштів на стипендії між областями, чи все ж деякі регіони отримують менше. Ми розуміємо, що головний фінансовий фокус держави зараз на обороні... Але підтримка студентів безумовно важлива і вона має надаватися в рівних умовах», — наголосила Юлія Гришина.

Підготувала

Анна ЛУКАНСЬКА.

ПАРЛАМЕНТ. ВЛАДА

Блокування польських перевізників — загроза національній безпеці

Народний депутат Микола Княжицький наголошує на політичному розв'язанні проблеми, інакше російська розвідка матиме козир щодо пересування через кордон вантажів.

Напруження на україно-польському кордоні зростає. Народний депутат Микола Княжицький на своєму ютуб-каналі проаналізував ситуацію за результатами нещодавньої поїздки до сусідньої Польщі та побаченого на власні очі. За словами парламентарія, польських протестувальників не так і багато. Але до них обіцяють приєднатися ще й місцеві аграрії.

«Це що найменше дивно, адже польські сільгоспвиробники під час минулих протестів досягли бажаного та отримали велику дотацію від польського уряду і ЄС. Приміром, українське збіжжя йде через Польщу винятково транзитом та майже не продається на території країни, — зазначає Микола Княжицький. — До всього, Україна останнім часом на чверть збільшила експорт із Польщі та посидає восьме місце серед польських імпортерів. Фактично ці протести — на шкоду польської економіці, але це питання лежить у політичній площині».

На думку Княжицького, колишній прем'єр-міністр і засновник партії «Громадянська платформа» Дональд Туск, який має шанс знову очолити уряд, у своїй передвиборній програмі зазначив, що новий польський уряд проводитиме жорстку провукраїнську політику. Очевидно, доведеться розпочати роботу не

із позитивних новин, а з перевовин із польськими блокувальніками. Процес цей може затягнутися до кінця грудня.

«Ініціювали ці протести польська «Конфедерація свободи і незалежності», — стверджує Микола Княжицький. — Ця політична сила відома своєю проросійською позицією. Через кордон доставляють велику кількість скрапленого газу, зокрема і польського виробництва. Таке враження, що ті, хто блокує кордон, працюють на росію, щоб загнати нас у капкан та ускладнити енергоспоживання перед загрозою ворожих обстрілів».

Так само важливо І те, що через кордон, крім фур із продуктами, перевозять озброєння чи комплектуючі до нього. Протестувальники назначають, що військові вантажі пропускають.

«Очевидно, що на польсько-українських дорогах тепер здебільшого транспорт із військовим призначенням, — наголошує Микола Княжицький. — Так звані протестувальники оглядають такі вантажі та перевіряють документацію на них. російська розвідка могла лише мріяти про такий доступ до секретної інформації та легку ідентифікацію нашого транспорту під час руху. Вважаю, що це велика загроза нашій обороноздатності. Важливо ініціювати спільне засідання рад національної безпеки двох країн».

Тим часом 25 листопада команда Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури спільно з Асоціацією міжнародних автомобільних перевізників роздали 2500 тисячі

Увага до ситуації на кордоні неабияка.

літрів води, 1200 обідів та необхідні медикаменти водіям, що заблоковані перед пунктом пропуску «Дорогуськ — Ягодин».

«Нагадаємо, що минулого тижня Міністерство відновлення спільно з профільними асоціаціями та перевізниками створило Штаб допомоги українським водіям, — йдеться в офіційній інформації міністерства. — Його ключове завдання — забезпечити

українських перевізників їжею, питню водою, медикаментами, допоки не буде відновлено стабільну роботу пунктів пропуску. Водночас міністерство ініціювало направлення моніторингових груп з боку Європейського Союзу на заблоковані пункти пропуску задля фіксації реальної ситуації на кордоні. Представники Міністерства провели зустріч на кордоні з польською сторо-

ною для розблокування пунктів пропуску. За результатами перевовин заступника міністра Сергія Деркача та державного секретаря міністерства інфраструктури Польща Рафала Вебера українською стороною вже було вирішено два порушенні польськими колегами питання».

Людмила СТРАЖНИК.

Фото прес-служби Мінівідновлення.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про затвердження рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 листопада 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Російської Федерації та Республіки Білорусь в оборонно-промисловій сфері»

Відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про санкції» Верховна Рада України **постановляє**:

- Затвердити рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 листопада 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Російської Федерації та Республіки Білорусь в оборонно-промисловій сфері», введене в дію Указом Президента України від 20 листопада 2023 року № 762/2023.
- Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України Р. СТЕФАНЧУК.
м. Київ, 22 листопада 2023 року.
№ 3489-IX.

Постанова Верховної Ради України

Про Звернення Верховної Ради України до новообраних парламентаріїв — членів Сейму і Сенату Республіки Польща щодо продовження плідної співпраці між народами України та Республіки Польща

Верховна Рада України **постановляє**:

- Схвалити Звернення Верховної Ради України до новообраних парламентаріїв — членів Сейму і Сенату Республіки Польща щодо продовження плідної співпраці між народами України та Республіки Польща (додається).
- Доручити Голові Верховної Ради України забезпечити нездікладне направлення тексту Звернення до Сейму і Сенату Республіки Польща.
- Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України Р. СТЕФАНЧУК.
м. Київ, 22 листопада 2023 року.
№ 3491-IX.

Звернення Верховної Ради України до новообраних парламентаріїв — членів Сейму і Сенату Республіки Польща щодо продовження плідної співпраці між народами України та Республіки Польща

Високо цінуючи добросусідські відносини України з Республікою Польща як з дружньою державою і стратегічним союзником, що першим визнав незалежність України в 1991 році,

висловлює переконання, що взаємна довіра та повага є основою продуктивної співпраці на користь Українського та Польського народів, і сподівається, що Республіка Польща і надалі ефективно долучатиметься до військо-технічної підтримки України, спільно працюватиме над виробленням безпекових гарантій, братимиме активну участь у відновленні України та залученні інвестицій;

висловлює впевненість у продовженні підтримки Сеймом та Сенатом Республіки Польща наближення України до повноправного членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору, просування ініціатив України на всіх міжнародних майданчиках.

Верховна Рада України докладає і докладатиме всіх можливих зусиль, щоб Україна і надалі була гідним партнером та надійним союзником Республіки Польща і всієї Об'єднаної Європи.

Постанова Верховної Ради України

Про здійснення начальником Наталинської сільської військової адміністрації Красноградського району Харківської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»

Відповідно до частини другої статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Верховна Рада України **постановляє**:

- У період дії воєнного стану в Україні та 30 днів після його припинення чи скасування:

- начальник Наталинської сільської військової адміністрації Красноградського району Харківської області:

крім повноважень, віднесених до його компетенції Законом України «Про правовий режим воєнного стану», здійснює повноваження Наталинської сільської ради, її виконавчого комітету, Наталинського сільського голови;

може затвердити тимчасову структуру виконавчих органів Наталинської сільської ради (для працівників, посади яких не включені до тимчасових штатних розписів, оголошуються простіші або здійснюються їх переведення на рівнозначну чи нижчу посаду);

- апарат Наталинської сільської ради та її виконавчого комітету, інші виконавчі органи (з урахуванням абзацу третього пункту 1 частини другої статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»), комунальні підприємства, установи та організації Наталинської сільської територіальної громади підпорядковуються начальнику Наталинської сільської військової адміністрації Красноградського району Харківської області.

- Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України Р. СТЕФАНЧУК.
м. Київ, 22 листопада 2023 року.
№ 3492-IX.

Дмитро СОЛОМЧУК: Найближчими роками на нас чекають складні аграрні реформи, виконання вимог ЄС

Адже фермерство в Україні є чимось незрозумілим для політиків та фермерів ЄС.

Про це розмірковує Дмитро Соломчук, член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики, на своїй сторінці у Фейсбуці. Допис він підкріпив порівняльними фотографіями, який вигляд мають з висоти пташиного

ЄС, не катастрофічно конкуруючи з європейським. Через це все найближчі роки ми будемо бачити в Україні дотаційну політику малих господарств до 120 га, до 100 корів, до 500 кіз чи овець. Політики ЄС хочуть бачити бюджетний баланс на селі.

Найближчі 10 років на нас чекають складні реформи в сільському господарстві, виконання вимог ЄС. Через те раджу всім асоціаціям уже відкривати офіси в Брюсселі, долучати експертів та разом з Верховною Радою, урядом та європейськими полі-

тиками сформувати стратегію — хто такий український аграрій в європейській спільноті, — зазначає Дмитро Соломчук.

Вл. інф.

Фото зі сторінки
Дмитра Соломчука
у Фейсбуці.

кого немає. Уряди ЄС цілеспрямовано дотувають та дотують малі господарства, щоб знизити тиск на центральний бюджет із соціальних виплат. Вони досягають показників, коли село стало прибутковим відносно нарахувань з центрального бюджету. Що відбувається в Україні? Рідко коли є села, які покривають сплаченими податками до центрального бюджету виплати на соціальні сфери в селі, а це передусім пенсії. У нас немає балансу. Але водночас маємо дешевшу продукцію, якою легко можемо конкурувати з будь-яким європейським виробником. Ці два пункти найбільш незрозумілі для європейських політиків.

З одного боку, при членстві України в ЄС вони не хочуть брати на себе соціальні витрати села, які є на сьогодні. Та з другого боку, щоб український фермер знайшов свій ринок в

АКТУАЛЬНО

Можемо експортувати до 650 тисяч тонн цукру

Мінагрополітики та «Укрцукор» підписали Меморандум про взаєморозуміння задля підтримки стабільної продовольчої безпеки та уникнення експортних обмежень.

Документ передбачає, що сторони мають погоджувати максимально можливі обсяги експорту цукру на основі попереднього балансу попиту і пропозиції в 2023/2024 маркетинговому році.

Гранічний обсяг експорту цукру в 2023/2024 маркетинговому році становитиме до 650 тисяч тонн.

А у разі виникнення загроз продовольчій безпеці держави Мінагрополітики в межах законодавства може ініціювати заходи державного регулювання.

Задля оперативного реагування Мінагрополітики та «Укрцукор» щомісячно обговорюватимуть поточну ситуацію та визначатимуть обсяги експорту. А у разі ініціювання міністерством заходів щодо зміни режимів зовнішньоекономічної діяльності, запровадження ліцензування та квотування сторони проводитимуть попередні консультації.

Мінагрополітики також сприятиме нарощуванню експортного потенціалу цукру та проведенню переговорів з Європейським Союзом щодо подальшого безмитного та безквотного експорту цукру в країни ЄС.

До речі, на середину листопада, **повідомляє прес-служба Мінагрополітики**, в Україні зібрано майже 11,1 мільйона тонн цукрових буряків. Середня врожайність — 469,1 ц/га. Солодкі корені вже викопано на 236,3 тисячі га, на 95% площ.

За прогнозами галузевої асоціації, нинішнього сезону планується виробити 1 мільйон 700 тисяч тонн цукру, тоді як внутрішнє споживання з початку повномасштабного вторгнення скоротилося на 200 тисяч тонн — до 1 мільйона 50 тисяч тонн. Адже чимало наших співгромадян виїхали з країни, частина опинилася на тимчасово окупованій території.

Нині український цукор досить активно експортується до Румунії, Італії, Угорщини, Болгарії, Чехії, Греції та Німеччини.

Підготувала Галина КВІТКА.

Енергосистема проходить черговий тест на міцність

Цими днями українська енергосистема проходить черговий тест на міцність. Вісім місяців активної ремонтної кампанії дають свої результати — після останньої масової дронової атаки та під час стихійного лиха відсутні планові вимкнення споживачів. **Про це повідомив на вчорашньому засіданні уряду Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль.**

«І все ж ми готовуємося до всіх сценаріїв розвитку подій. У плановому порядку розгортаємо Пункти незламності. Нині їх приблизно 12 тисяч, ще 1,5 тисячі буде відкрито в разі потреби. Триває відновлення енергетики. Наповнюється Фонд енергетичної підтримки України. Разом з анонсованими внесками він уже становить орієнтовно 300 мільйонів євро», — повідомив прем'єр.

Водночас Україна потребує проведення енергоефективних заходів та оновлення об'єктів критичної інфраструктури. З огляду на це Кабмін уже затвердив концепцію програми модернізації державних і комунальних підприємств — виробників теплової енергії.

Крім того, прем'єр повідомив, що влада працює над відбудовою України в усіх пріоритетних напрямах. І вже сьогодні готовується до наступної конференції з відновлення, яка відбудеться у 2024 році в Берліні.

«Ключове питання — за чий кошт має відбуватися відбудова. Відповідь Україні однозначна — за це платитиме росія. Очікуємо на дієве рішення ЄС щодо конфіскації заморожених російських активів», — дбав Денис Шмигаль.

Потрібні ефективні програми молодіжного житлового кредитування

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У Комітеті з питань молоді і спорту відбулися комітетські слухання на тему: «Реалізація Державної молодіжної житлової програми забезпечення молоді житлом — інвестиція у розвиток молоді в Україні та відновлення України». У заході взяли участь: народні депутати України, представники центральних, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, наукових установ, громадських об'єднань, повідомляє прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту Андрій Кожем'якін та його заступник Василь Мокан під час проведення комітетських слухань на тему: «Реалізація Державної молодіжної житлової програми забезпечення молоді житлом — інвестиція у розвиток молоді в Україні та відновлення України».

Голова Комітету з питань молоді і спорту Андрій Кожем'якін наголосив, що питання забезпечення молоді житлом важливе для майбутнього України. «На жаль, останні дев'ять років держава майже не підтримує пільгове кредитування молоді. З 2015-го пільгові кредити для забезпечення молоді житлом надаються лише за рахунок місцевих бюджетів, що призвело до суттєвого обмеження можливостей молоді отримати власне житло та до суттєвого її відтоку до інших країн. Для Української держави вкрай необхідні є забезпечення максимального повернення до країни молоді, яка сьогодні перебуває за її межами, що є важливим і достатньо складним завданням. І нерозв'язання проблеми забезпечення молоді житлом може стати одним із суттєвих чинників неповернення в Україну молоді, яка виїхала до провідних країн Європи та Північної Америки — на самперед найбільш успішних молодих громадян України.

Головним завданням слухань є напрямування нових ефективних механізмів з реалізації програм молодіжного житлового кредитування. Українська молодь два роки стоїть у пер-

ших рядах захиству Незалежності, суверенітету, територіальної цілісності держави у надважкій боротьбі, виборюючи своє право на вільне життя, за демократію, за європейські цінності, і держава має створити ефективні механізми, які сприяли б молоді в отриманні власного житла.

Голова підкомітету з питань національно-патріотичного виховання Василь Мокан зазначив, що в умовах повномасштабного російського вторгнення житлова проблема є однією з найболючіших для молоді нашої країни, її невирішенність була і буде після закінчення війни однією з головних причин міграції української молоді за кордон. Адже більшість молодих сімей не мають змоги отримати доступ на ринок житла без бюджетної підтримки.

Головним завданням слухань є напрямування нових ефективних механізмів з реалізації програм молодіжного житлового кредитування.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Найближчі роки ми будемо бачити в Україні дотаційну політику малих господарств

ПАРЛАМЕНТ. ВЛАДА

Пів мільярда інвестицій від підприємців

САМОВРЯДУВАННЯ

Рішення про допомогу ветеранам та стипендії талановитим спортсменам були ухвалені Закарпатською обласною радою.

Головував на засіданні її очільник Роман Сарай (на знімку — другий праворуч).

Депутати хвилюють вшанували пам'ять бійців Закарпатської окремої гірсько-штурмової бригади, загиблих у Запорізькій області унаслідок ракетного удару 3 листопада.

Перед депутатами виступив голова Закарпатської ОВА Віктор Микита (на знімку — перший праворуч), який поінформував про поточну ситуацію в регіоні та охарактеризував її у позитивному ключі. Він, зокрема, повідомив, що надійшло пів мільярда доларів інвестицій, які область отримала завдяки й місцевим, і релокованим підприємствам.

Депутат обласної ради, заступник голови Закарпатської ОВА Петро Добромільський представив програму медичного і соціального забезпечення ветеранів, їх психосоціальної підтримки, доступу до послуг та інтеграції у громаді.

Депутати підтримали рішення про створення комунального закладу облради «Ветеранський простір ВДОМА». Його планується

ся організувати як єдиний осередок, що опікуватиметься питаннями забезпечення соціального захисту і надання соціальних послуг учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, членам їхніх родин і членам сімей полеглих, а також особам, що зникли безвісти за особливих обставин, і членам їхніх родин — у тому числі воїнам, які повернулися з полону. Керівником закладу сесія затвердила військовика Руслана Пишку.

Сесія також вирішила, що талановиті спортсмени та переможці національних і міжнародних змагань отримуватимуть стипендії Закарпатської облради та облвійськадміністрації. Йдеться про 30 щомісячних стипендій у розмірі одного прожиткового мінімуму для працездатних осіб,

який діє на перше січня календарного року.

Також підтримано рішення про укрупнення двох медзакладів. Таким чином, до Закарпатської обласної клінічної лікарні імені Андрія Новака приєднано Солотвинську обласну алергологічну лікар-

ню, обласний госпіталь ветеранів війни і Закарпатську обласну клінічну стоматологічну поліклініку. А до обласного клінічного фтизіопульмонологічного лікувально-діагностичного центру приєднують обласну клінічну інфекційну лікарню, обласний медичний клі-

нічний шкірно-венерологічний центр і Закарпатський обласний центр громадського здоров'я. Реорганізацію проводять за рекомендацією МОЗ України.

Василь НІТКА.

Ужгород.

Фото прес-служби обласної ради.

Дороги — ні, сакури — ні. Все для ЗСУ!

Із такими вимогами до Переяславської міської ради, що на Київщині, прийшли представники місцевої громади. В руках активісти тримали плакати з написами «В першу чергу ЗСУ», «Ні — дороги, так — зброя!», «Не ремонти, а дрони», «Життя бійців найдорожче, все інше зачекає», «Нам важливі герої, а не тротуари». Небайдужі переяславці закликають владу зупинити всі роботи з благоустрою у місті, а кошти перенаправити для потреб військових. Делегація переяславців і військовиків зустрілася з міським головою Вячеславом Саулком, щоб почути відповіді на низку конкретних питань щодо допомоги ЗСУ, де служить чимало земляків.

«Ви увесь час зазначаєте, що міська рада опікується 137-м батальйоном територіальної оборони, то чому ж хлопці не відчувають цієї опіки? Чому міська влада не дотримується розпорядження Президента про заборону під час війни будівля робіт з будівництва? Скільки коштів з місцевого бюджету спрямовано на ЗСУ і чи дійшли вони за призначеннем? От на ці три запитання ми хочемо отримати відповіді», — звернулася до міського голови переяславка Галина Дудар.

«Я неодноразово звітував і перед депутатами міської ради, і перед гро-

мадою, які кошти спрямовуються на потреби Збройних Сил України. Ця інформація публічна, і ви могли б бачити, які суми коштів за рішенням сесії міської ради були перераховані ЗСУ.

Я не несус персональної відповідальності за виділення коштів. Кошти виділя-

ються винятково на прохання 137-го батальйону. До того ж не безпосередньо їм, а спочатку зараховуються на рахунок військової адміністрації, яка на умовах тендера закуповує необхідне обладнання для вояків. Міська рада не відмовила нікому зі Збройних Сил у коштах. У 2023 році на такі прохання

було виділено 8 мільйонів 295 тисяч гривень», — пояснив Вячеслав Саулко.

Учасники акції наголошують, що переяславці не вперше виходять на вулиці міста з плакатами, щоб привернути увагу влади до проблем військового забезпечення. І наголошують, що країна агресор переводить свою економіку на військові рейки, військові заводи там працюють у три зміни. А у Переяславі, зокрема, гроші вкладаються у бруківку і дороги, а не в оборону держави.

Так, 14 листопада виконком Переяславської ради ухвалив рішення про внесення змін до програми благоустрою Переяславської громади на 2022–2024 роки. Ішлося про виділення додаткових коштів на завершення укладання тротуару з бруківки на вул. М. Грушевського та вул. Г. Сковороди у Переяславі. Як повідомляє Переяслав.Сіті, начальник відділу капітального будівництва Олександр Вітківський просив збільшити суму попере-дньо виділеного фінансування ще на майже 330 тис.

грн, бо в процесі ремонту тротуару були виконані додаткові роботи.

Військовий ЗСУ Олексій під час зустрічі з міським головою зазначив, що для поховання шести загиблих героїв їхні побратими купували пропорци за власні кошти, тоді як для 137-го батальйону виділялося 200 тисяч грн на придбання геральдики.

Вячеслав Саулко пообіцяв зробити відповідні записи щодо витрат коштів, спрямованих із переяславського бюджету. Учасники зустрічі також наголосили, що не підтримують ідею влади закласти Алею Героїв за бюджетні кошти і посадити дерева на честь кожного загиблого власними силами, але вже після Перемоги.

Представники громади створили запит до міського голови, де вимагають припинити витрати гроші лише для забезпечення життєдіяльності міста; спрямовувати всі вивільнені кошти для потреб ЗСУ; звітувати про витрачені кошти кожного поточного місяця.

Світлана ЧОРНА.

Фото з відкритих джерел.

Як очистити гори й береги річок та поводитися з відходами

Під час 10-го Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології» підписано Меморандум про співпрацю та партнерство між Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів, ОВА і п'ятьма громадами області.

Стихійні сміттєзвалища в Карпатах, на берегах річок, у ярах та видолинках лякають місцеве населення й туристів. Попри велику увагу до екології ця проблема на Прикарпатті дово-лі актуальна. Час від часу на полігонах із твердими побутовими відходами виникають пожежі. Та й навколоїшні громади неодноразово бунтували проти розширення території таких об'єктів. В області ж досі немає жодного сміттєпереробного заводу.

Тим-то проведення на Івано-Франківщині 10-го Національного форуму «Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології» вкрай актуальне для туристичного краю. Захід об'єднав представників Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів, про-відних експертів з питань екології, представників влади, громад. Ішлося про-

ріональні механізми вирішення цих проблем на прикладах європейського досвіду.

«Попри війну відбуваються реформи, що впливають на подальший розвиток держави, — наголосила начальниця ОВА Світлана Онищук. — Зокрема у сфері управління відходами. Йдеться про реалізацію відповідного зако-ну, який передбачає зменшення утворення відходів та наближає наше законодавство до європейського».

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець акцентував так само увагу на вирішенні проблем перероблення та утилізації відходів війни без негативного впливу на довкілля, залученні інвестицій у створення екологічно дружньої галузі та інфраструктури, впровадження при-родаохоронних ініціатив і проектів.

Також в Івано-Франківську відбулося засідання Комісії сталого вико-

ристання і охорони басейну річки Дністер, яка є органом міждержавного співробітництва Республіки Молдова та України.

Міністр захисту довкілля та природних ре-

урсів Руслан Стрілець разом із представниками молдовської делегації та обласних структур обговорили методи планування та управління річковим басейном та інші акту-

альні питання міжнародного співробітництва в екологічній сфері.

Людмила СТРАЖНИК.

Івано-Франківська область.

На знімку: меморандум підписано.

Фото прес-служби ОВА.

Злочини агресора знову в центрі уваги ПАРЄ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Загалом війні росії проти України парламентарії приділили чимало уваги. Президент ПАРЄ Тіні Кокс на відкритті засідання зазначив: «Розпочалася друга руйнівна воєнна зима; ця війна вже забрала життя щонайменше 10 тисяч мирних жителів, 18,5 тисячі отримали поранення. І є ознаки того, що атаки на цивільних осіб та інфраструктуру можуть посилитися протягом зимового сезону».

Він закликав російську владу «негайно припинити жахливу війну, яка ніколи не повинна була починатися і має закінчитися як найшвидше». «Нам потрібні мир і справедливість, і нам це потрібно

зараз: щоб покласти край цій жорстокій агресивній війні та гарантувати відповідальність за це кричуше порушення міжнародного права, включаючи нашу Європейську конвенцію з прав людини. Водночас ми маємо продовжувати нашу підтримку, щоб максимально захистити українських громадян. Ця війна ніколи не повинна стати нормою. Ніколи», — підкреслив Тіні Кокс.

На знімку:
народні депутатки
Євгенія Кравчук,
Марія Мезенцева,
генеральна секретарка
Ради Європи Марія
Пейчинович-Бурич
та народна депутатка
Олена Хоменко
(зліва направо).

Фото зі сторінки
Марії Мезенцевої
у Фейсбуці.

Поранених доправляють до кращих клінік

Загалом до Австрії, Іспанії, Литви, Нідерландів, Німеччини, Норвегії та Польщі евакуювали 24 пацієнтів, а до Латвії — ще 21.

Евакуаційні потяги з пораненими військовими приходять на Прикарпаття щотижня. Прибувають і вимущені біженці з прифронтових регіонів.

Завідувачка Центру фізичної та реабілітаційної медицини обласної клінічної лікарні Катерина Загородня акцентує, що найбільшим викликом є пацієнти зі спінальною травмою. Та й після проведення ампутації кінцівок військовим доводиться боротися з фантомними болями. Попри дуже велике матеріально-технічне підсилення франківських медцентрів, справлятися надзвичайно важко і через велике навантаження на персонал, і через складність травм.

«Цими днями 24 травмовані пацієнти з Івано-Франківська та Запоріжжя доправили на лікування до Австрії, Іспанії, Литви, Нідерландів, Німеччини, Норвегії та Польщі, — повідомили в облвійськадміністрації. — Серед евакуйованих — травмована жінка, яка

Людмила СТРАЖНИК.

постраждала разом із сім'єю внаслідок ракетної атаки. Травмована й дитина, а чоловік, на жаль, загинув. Поїхали за кордон на лікування і кілька онкохворих із Києва, Кропивницького та Харкова». Ще 21 пацієнта доправили на лікування та реабілітацію до Латвії за урядовою програмою цієї країни.

«Від початку повномасштабної війни МОЗ разом із міжнародними партнерами, зокрема у співпраці з Єврокомісією, за підтримкою ВООЗ та уряду Польщі забезпечують медичну евакуацію постраждалих українців до закордонних клінік, — інформують на сайті МОЗ. — Партнери приймають заявики на евакуацію, забезпечують транспортування медичними авіарейсами з медичного евакуаційного хабу в Польщі до європейських клінік, де надають спеціалізовану медичну допомогу. Такі медичні конвої здійснюються абсолютно безплатно. Всі видатки за лікування взяли на себе уряди країн-партнерів».

Людмила СТРАЖНИК.

Нідерланди повернули «Скіфське золото»

Артефакти з чотирьох музеїв Криму, які були представлені на виставці «Крим: золото таємниці Чорного моря» в Амстердамі, повернулися до України після майже 10 років судової тяганини, повідомила пресслужба Національного музею історії України.

Як зазначили в музеї, в листопаді предмети з кримських музеїв пройшли незалежну перевірку, після чого їх ретельно запакували відповідно до музейних правил. Потім артефакти перевезли до Києва.

Нині фахівці обстежують стан цих речей. Ідеється про 565 предметів: це, зокрема, античні скульптури, скіфські та сарматські прикраси, китайські лакові шкатулки, яким дві тисячі років.

Нагадаємо: в грудні 2016 року суд в Амстердамі постановив передати кримські скарби державі Україна відповідно до закону про спадщину. Апеляційний суд Амстердама також вирішив задовільнити позов про передачу кримських артефактів державі Україна, але вже на підставі Закону України

«Про музеї» та наказу Міністерства культури України від березня 2014 року. Цей наказ надає міністру культури повноваження ухвалювати рішення про передачу музейних експонатів на відповідальні зберігання, якщо є ризик їх знищення, втрати або пошкодження. Музеї Криму подали касаційну скаргу до Верховного Суду Нідерландів з проханням скасувати рішення Апеляційного суду. 9 червня 2023 року Верховний Суд Нідерландів відхилив касаційну скаргу кримських музеїв, а апеляційне рішення залишив без змін. Тому артефакти передали державі Україна, а не музеям Криму, які нині перебувають в окупації. Згідно з указом Міністерства культури та інформаційної політики України колекції кримських музеїв мають бути передані на зберігання у Національний музей історії України.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.
На знімку: артефакти з колекції «скіфського золота».

Фото Національного музею історії України.

ЗА ПОРЕБРИКОМ

Іронія диктатора

У телеграм-каналі «Путь дому» опублікували маніфест з вимогою повної демобілізації в РФ.

Авторами звернення стали дружини мобілізованих росіян. Вони здивовані, наскільки абсурдним є все, що відбувається в країні. Сатастіст-людожер, підписавши в тюремному контракті з міністерством оборони чи приватною військовою компанією, після півроку служби на передовій повертається додому, а пересіні мобілізовані 15 місяців гниють в окопах і не бачать просвітку.

«Мабуть, нашу з вами батьківщину звільняють для вершків супільства: маніяків, алкінів, мігрантів, непомірно багатих чиновників та інших діточок. Чому вони не в окопах? Негативна селекція в дії. Ми пропонуємо «руський мір», але яким він виявився? Здається, ми звернули кудись не туди», — йдеться у маніфесті родичів мобілізованих. Вони запитують російського диктатора: де тисячі контрактників, чому не відпустили мобілізованих цивільних?

Цим маніфестом у РФ започаткували підвалини солідарності проти безстрокової мобілізації і оголосили збір підписів на підтримку цих кроків.

Росіян закликають ділитися інформацією з друзями та знайомими, в соціальних мережах і чатах особисто писати звернення до президента та влади, робити рішучі кроки, щоб привернути увагу, чим обернулася для народу смиреність перед режимом.

«Це звернення до кожного, чи швидше благання про допомогу. Просто на ваших очах розгортається наша трагедія, яку ми не в змозі винести на самоті. Ми стукали в усі двері. Наша держава відвернулася від тих, хто перший відгукнувся на її заклик про допомогу», — б'ють тривогу родичі мобілізованих. Вони пам'ятують, як президент обіцяв, що резервістів не відправляти на війну, поїдуть добровольці та контрактники. Обіцянки виявилися порожніми.

«Багато не повернуться ніколи. Мобілізація виявилася страшною помилкою. Нас покарали за нашу законослухність. За ширму стабільності для більшості наші чоловіки платять кров'ю, а ми — здоров'ям та слізами», — прозивають росіяни.

Перші пікети з вимогою повернути мобілізованих з фронту відбулися у Москві ще 7 листопада. На 19 листопада була оголошена всеросійська акція у тридцяти містах та регіонах. Активісти направили тисячі звернень до міських адміністрацій, намагалися провести мітинги та акції протестів. У Москві, Петербурзі та Красноярську їм відмовили під приводом боротьби з епідемією коронавірусу. У Благовіщенську родичам порадили писати листи та готуватися до «прямої лінії» з путіним.

У кемерові активістів навідали поліція. Лише один «мітинг» пройшов у Новосибірську, про який розповіла «Нова газета. Європа». Все відбувалося під суворим контролем влади. Учасники мали принести довідки про родичів-військовослужбовців та зареєструватися. «Мітинг» проводився за зачиненими дверима, без незалежних ЗМІ. З тими, хто прийшов, поспілкувалися представники соціальних служб та військової прокуратури.

«Розмова вийшла відвертою та змістовою», — відрапортували чиновники. Родичі мобілізованих назвали іронією проголошення російським диктатором 2024-го роком сім'ї, враховуючи, що «дружини виуть без чоловіків, діти ростуть без батьків, а багато хто вже залишився сиротами». А сатастіст після серії вбивств виходить на волю через півроку. Є почуття гумору в президенті.

Тим часом експерти зазначають, що протести проти мобілізації стануть найбільшою проблемою кремля під час майбутньої президентської кампанії. Відкупитися від незадоволених родичів режим хоче грошима.

Богдан КУШНІР.

СУСПІЛЬСТВО

ГОЛОС УКРАЇНИ № 239 (8256)
СЕРЕДА, 29 ЛИСТОПАДА 2023

Керівник Пирятинської громади Андрій Сімонов вручив ордер на тимчасове поселення у двокімнатну квартиру в селі Велика Круча ще одній родині з числа вимушених переселенців. Ключі від окремого впорядкованого помешкання отримала багатодітна сім'я Ольги Янчук (на знімку), яка переїхала на Полтавщину з Луганщини. Її чоловік наразі захищає Україну від окупантів.

Жінка із трьома неповнолітніми дітьми досі винаймала житло, інформує наш власкор Василь Нейжмак

Фото із сайту Пирятинської громади.

Командир взводу із Кореця ціною життя зупинив просування ворога

Президент України Володимир Зеленський вручив високі державні нагороди військовослужбовцям...

У тому списку і наш захисник, корчанин, старший сержант і командир взводу Олександр Леунов (на знімку). Президент України Володимир Зеленський вручив вдові Героя України Олександра Леунова орден «Золота Зірка», якого Олександр удостоєний посмертно.

...У березні 2022 року на Харківщині під час прориву колон оккупантів Олександр на чолі одного з підрозділів вступив у бій і знищив ворожі танки та БМП. Він зупинив просування ворога та не допустив оточення наших військ. Проте в БТР-80, де він перебував, влучив ворожий танк, у результаті чого старший сержант зазнав тяжких поранень, які виявилися несумісні із життям.

Йому було лише 34... Без тата залишилися двоє діток та молода вдова.

Валентина ПАВЛЮК.

Корець Рівненської області.

Фото з відкритих джерел.

Назавжди залишився з морем

Український моряк та захисник країни Володимир Ободенко (на знімку) не уявляє свого життя без моря. Тому наказав: у разі загибелі розсвіти його прах над Чорним морем. Земляки та рідні з Очакова виконали останню волю Героя...

Володимир Ободенко загинув під Бахмутом 24 квітня 2023 року.

Його іменем, імовірно, назувати вулицю в Очакові. Замість Суворова. Вийде чи ні — то вже рішення містян. Утім, Володимира добре знають і пам'ятають.

Він з мирного моря у 2014-му пішов захищати рідну землю від «старшого брата». На війні мав позивний «Обод». А до того навчався на юриста, одружився, почав ходити в рейси матросом на танкері.

24 лютого 2022 року його судно було в Атлантиці. Саме там дізнався про початок повномасштабної війни в Україні. Вирішив повернутися на Батьківщину, яку захищатиме. Офіцера, третього помічника капітана танкера Ободенка не зупинили ані гроші, ані перспективи та звання.

Спеціальним бортом він вирушив спочатку до Польщі. Там через волонтерів зібрав гуманітарну допомогу і попрямував до України.

З березня 2022-го молодший лейтенант Володимир Ободенко вступив до лав ЗСУ. В одній із частин обійняв посаду команда 3-го мінометного взводу мінометної батареї, яка на той момент стояла бронею на захисті Мико-

лаївської області. Його взвод був завжды перший, зразковий, найкращий. Нагорода «Знак пошани» від міністра оборони стала визнанням заслуг молодого командира.

24 квітня 2023 року. Вже було майстерно виконано чергове бойове завдання і Володимир з бійцями відпочивали. Раптом через рацию він почув, що інша група товаришів по зброй потрапила під мінометний обстріл. Кинувся їм на допомогу. На собі витягнув двох поранених бійців, врятувавши їм життя. Потім повернувся за рештою поранених... і загинув.

Цю історію кореспонденту «Голосу України» розповів заступник очаківського міського голови Олексій Васьков. Саме він виступив з ініціативою перейменування вулиці Суворова в Очакові на вулицю Володимира Ободенка.

За словами співрозмовника, у місті вже готовий пам'ятник загиблим цивільним, який скоро встановлять. А загиблим бійцям буде пізніше, коли дізнаються історію кожного очаківця, який віддав своє життя за рідну Україну.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Фото з відкритих джерел.

«Рекорд служби моого авто на фронті — 45 хвилин»

Понад 40 автомобілів доправив в Україну від початку повномасштабного вторгнення рф латвієць на ім'я Андіс, який мешкає на Вінниччині. Два з них конфісковано в тих, хто кермував машиною в стані алкогольного сп'яніння. Вилучені в таких водіїв авто латвійці передають для потреб українських захисників.

З паном Андісом спілкувалися після його чергового повернення з Латвії. Він доправив ще п'ять автомобілів. За кермом одного з них особисто перебував у дорозі. Розповів, що дві машини замовляли військові з частини, що дислокуються на території області. Ще дві — «буси» Volkswagen T4 — передасть волонтеру з Вінниці Володимиру Затайдуху для оборонців на Бахмутському напрямку. П'ята автівка після ремонту також поїде на фронт.

Колони в Україні вирушають у п'ятницю

Українським військовим Андіс допомагає від початку великої війни. Першу машину пригнав для лейтенанта з Тульчина, спецпризначенця Ростислава Покиньчереди. На жаль, він загинув дуже молодим, на той час йому виповнився тільки 21 рік.

Тоді вирішив на спомин про Ростислава привезти зі своєї країни ще 10 автомобілів для військових. Вдалося більше — натепер уже понад 40...

— Рекорд служби моого авто на фронті становить 45 хвилин, — каже співрозмовник. — Стільки часу вдалося використати хлоп-

цям транспорт до його знищення. Тому й черга велика, бо на фронті машина не може довго служити. Приємно, коли бачиш, що це потрібно людям і вони дякують. Деякі машини сам доставляю військовим. Проїду півтори тисячі кілометрів з Латвії, трохи відпочину і знову вирушаю в дорогу, тепер уже на фронт.

До слова, цього разу Андіс повернувся в Україну якраз у свій 62-й день народження. «Зробив сам собі подарунок, — усміхається він.

— Прохань забезпечити транспортом не стає менше. Мої

друзі продовжують шукати транспорт уже в інших країнах, бо в нас усе підібрали».

Колони машин вирушають в Україну здебільшого у п'ятницю. Чому саме в цей день? Бо кінець робочого тижня. Є можливість домовитися з водіями, які погодяться пожертвувати своїми вихідніми. До кордону з Україною відстань — тисяча кілометрів. У колоні є бус, який потім повезе назад водіїв, коли ті передадуть машини українцям.

Запитую, як він добирається від нас до Латвії.

«На автобусі чи маршрутці, — відповідає. — З Вінниці ходить транспорт. 29 годин у дорозі. У середньому поїздка в один кінець стає у сто євро».

За його словами, пошук і доставку машин організували його друзі, з-поміж яких є колишні автогонщики, з якими раніше працював Андіс. Каже, у них у Ризі є клуб спортивних автомобілів. На його базі зосереджують придбані транспорт. «У клубі працює

Це авто Андіс особисто доправив спецпризначенцям.

українець Дмитро, — каже Андіс. — Він оглядає кожну машину, як кажуть, крутить гайки, готує до поїздки в дорогу».

А почалося все з того, як на початку війни добрий знайомий Андіс на ім'я Рейніс вирішив передати українцям перші автомобілі. Він загтував вісъмох гонщиків і вони вирушили в дорогу. Завезли вісім джипів. «Те, що побачили тут, в Україні, вразило до глибини душі, — продовжує співрозмовник.

— Після повернення Рейніс розповів це у своєму дописі в соцмережі й попросив латвійців допомогти коштами на придбання більшої кількості автомобілів. Через деякий час він не приховував захвату! Не повірив, що таке можливо. Латвійці передали на вказаний рахунок 250 тисяч євро! Це була фантастична сума благодійного внеску».

На «машини-алкаші» черга на пів року

Андіс каже, що до забезпечення українських військових транспортом долучилася латвійська влада. За його словами, у них прийняли закон про конфіскацію транспорту у п'яних водіїв (такі авто називають «машини-алкаші») і передачу його «на війну» в Україні. І цей закон працює.

«Якщо у крові водія виявили півтора проміле алкоголю, у нього відбирають машину на користь українських військових, — пояснює Андіс. — Якщо рівень алкоголю менший, водія все одно покарають. І також дуже жорстко. Йому пропонують викупити власне авто, інакше його теж конфіснують».

За словами співрозмовника, були випадки, коли конфіскували навіть елітну машину марки «Порше». Щоправда, її не передали в Україну. Автомобіль продали, а за виручені кошти придбали пальне. Ним заправили конфісковані машини, які переганяють в Україну.

Волонтер уточнив, що заявок на отримання «п'яних» автомобілів назбиралося стільки, що черга на них розтягнулася приблизно на пів року.

Андіс запитує: «А чому у вас не приймуть такий закон? Це була б гарна підтримка військовим, які постійно просять транспорт. Та й п'яних за кермом стало б менше, а отже — й аварій на дорогах».

Віктор СКРИПНИК.

Фото надано волонтером Андісом.

Працевлаштування за грантами

Можливості започаткувати власну справу та розвивати виробництво в нинішніх умовах є чимало, а це запорука створення нових робочих місць і під'їму економіки.

Львівська область стала лідером за кількістю поданих заявок на підтримку власного бізнесу за програмою «Власна справа» — 17 відсотків. Київ має 12 відсотків, Івано-Франківщина — 8. За умовами конкурсу передбачено грант до 250 тисяч гривень, тож мотивація вагома. Як інформують на сайті Державного центру зайнятості, результат конкурсу — створення 3928 робочих місць, які задля отримання гранту задекларували 1850 заявників із різних регіонів. Переможці здійснюють або планують розпочати господарську діяльність здебільшого в торгівлі, ремонти автотранспорту, організації харчування, преробній промисловості, професійній науковій і технічній діяльності.

«У регіоні кошти для масштабування господарської діяльності надійдуть на рахунки 308 заявників», — повідомили у Львівському центрі зайнятості. Їх отримають 235 приватних підприємців, 15 юридичних осіб і 58 бізнесменів-започатківців. Важливим чинником є створення 634 робочих місць.

Так само завдяки участі в 15-й хвилі державної програми «Робота на Львівщині» право на мікрогрант, а це 250 тисяч гривень, вибороли 44 заявники. Вони зобов'язалися створити 91 нове робоче місце.

Наталія Житняк.

Наталія Житняк.

За результатами розгляду заявлів учасників Львівщина вкотре стала лідером за кількістю позитивних рішень, — повідомив директор обласного центру зайнятості Василь Барилюк (на знімку). — Переможці останньої хвилі програми «Робота» займаються оптовою та роздрібною торгівлею або ремонтом автотранспортних засобів, ведуть діяльність у сфері охорони здоров'я та соціальної допомоги, надають інші послуги, розвивають переробну промисловість, галузь освіти, інформації та телекомуникації, будівництво або сільське господарство. Загалом цьогоріч завдяки участі у програмі для 713 заявників передбачено 169,1 мільйона гривень за умови створення 1512 нових робочих місць».

Позитивне рішення про фінансову допомогу для масштабування підприємницької діяльності

20 мешканців Львівщини. До речі, заяву для участі у загаданих програмах можна подати через застосунок «Дія» та через центри зайнятості.

Програма «Грант для ветеранів та членів їх сімей» сприяє фінансовій підтримці бізнесових ініціатив учасників бойових дій. За допомогою гранту зуміла продовжити власну

справу Віта Гарасимчук. На реалізацію задуму отримала неогані кошти. Поки чоловік захищає державу від російських окупантів, дружина поповнила обладнанням відкритий іще тоді тренажерний зал.

«Наш приоритет — реабілітація та заличення підлітків до здорового способу життя. Грант дав нам змогу вдосконалити зал, зробити його комфортнішим. Допомагає в реалізації ідеї наша родина. Тепер працюємо над розвитком напряму реабілітації ветеранів. Такі гранти дуже важливі для військових, адже власний бізнес допомагає адаптації у суспільстві», — зазначила Віта Гарасимчук.

Як зазначила директорка заводу Наталія Житняк, на грантові кошти ТзОВ «Браш» закупило витратний матеріал: свердла, різці, інструменти. На цьому не зупиняються, адже є чимало міжнародних програм, і грантодавці зацікавлені в підтримці нашої країни.

В обласному центрі зайнятості акцентують увагу і на компенсації роботодавцям при влаштуванні осіб з інвалідністю. Скажімо, при створенні одного робочого місця для інвалідів I групи відшкодовуватимуть 15 мінімальних зарплат. Кожен член суспільства має відчувати себе захищеним.

Насправді можливостей для економічного розвитку навіть під час воєнного стану достатньо. Приміром, завдяки конкурсу Львівського регіонального партнерства зайнятості «Опліч» отримали по 10 тисяч доларів на відкриття власного бізнесу та підтримку діючого 26 суб'єктів господарювання. Серед них — 10 релокованих та 16 місцевих. Кошти — на придбання обладнання та інструментів. Умова грантів — створення нових робочих місць.

«Серед переможців цього конкурсу — Львівське підприємство ТзОВ «Браш», — каже Василь Барилюк. — Виробництво започатковане в 2006 році, а нині це потужний завод металоконструкцій різної

складності. В перший же тиждень повномасштабної війни підприємство перейшло на виготовлення протитанкових їжаків. Основний замовник — залиничники».

Як зазначила директорка заводу Наталія Житняк, на грантові кошти ТзОВ «Браш» закупило витратний матеріал: свердла, різці, інструменти. На цьому не зупиняються, адже є чимало міжнародних програм, і грантодавці зацікавлені в підтримці нашої країни.

Софія ВОЗНЯК.
Львівська область.
Фото надано
обласним центром зайнятості.

ци. Досвідом підтримки ВПО в працевлаштуванні поділилася виконавча директорка громадської організації «Неємія» Тетяна Мачабель.

«У співпраці з Управлінням Верховного комісара ООН і Фондом ООН у галузі народонаселення робимо все, щоб знайти довгострокові рішення для вимушено переміщених осіб. Наші соціальні консультанти, кейс-менеджери та кар'єрні радники допомагають вимушеним переселенцям переважати роботу, — зазначила Тетяна Мачабель. — Завдяки нашому «Вона хабу» працевлаштувалися 170 жінок, 30 — відкрили власну справу та ще п'ять отримали гранти. Також за останній місяць через наш телеграм-канал знайшли роботу 10 осіб та вісім одержали гранти від УВКБ ООН на започаткування власної справи».

ГО «Неємія» цьогоріч також започаткувала програму «Оренда житла», за якою 30 переселенцям безплатно надали помешкання на пів року. Головною умовою участі було те, щоб ці люди знайшли роботу та могли самі надалі оплачувати житло.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото прес-служби ОВА.

НЕЗЛАМНІ ДІТИ

Аби про маленьких лицарів нації дізналися на всіх континентах

До Дня Незалежності України Освітній центр Верховної Ради України презентував спеціальну збірку історій від юних українців у межах Всеукраїнської акції «Єдності «Разом до Перемоги».

Аби про маленьких лицарів нації дізналося якомого більше людей, «Голос України» разом з Освітнім центром Верховної Ради України започаткував на сторінках газети «Разом до Перемоги».

У дописах збережено стиль і правопис оригіналу. А також представлено малюнки, створені в межах всеукраїнського фешмобу «Діти України за мир».

«Україна — це моя держава! Тут я народилася, тут проходить мое дитинство, тут планую жити і розвиватися у майбутньому. Я люблю свою країну! Вона неймовірна, повна прекрасного, вільна та неповторна. Але сьогодні вона переживає надскладний період. Війна! Сьогодні, як ніколи, нам усім треба єднатися заради перемоги. Кожен повинен робити свій внесок не зважаючи військовий він чи простий робочий, пенсіонер чи так як я — звичайний учень школи. Кожен на своїх фронтах.

Ви можете подумати: «Що може зробити десятирічна дівчинка?». А я розповім. По-перше — це добре навчатися! Адже навчання — це шлях до успіху. Незважаючи на всі складнощі дистанційного навчання, я намагаюсь отримати максимум від уроків. Особливо вивчаю українську мову, бо це наш скарб. Також люблю слухати українську музику. Таку я слухала завжди, але зараз її стало більше, і я цьому радію. І дружим своїм раджу слухати українське, так би мовити популяризую рідну культуру. У мене багато друзів і разом ми творимо добре справи. Одна із таких — це допомога бездомним тваринкам. Ми годуємо їх та знаходимо хазії. Таке собі «бюро втрачених тварин». Одного разу ми знайшли покинутих кошенят. Так я забрати додому змоги не було, то ми організували для них притулок в одній покинутій будівлі: облаштували місце, де вони спали, та приносili їм їжу. А згодом знайшли господарів серед місцевих мешканців.

Разом зі своїми подругами ми активні учасники районних, обласних та всеукраїнських творчих конкурсів. Намагаємося за допомогою танців передати красу української культури. Наші постановки виключно під українські пісні — це як закон, який ми з радістю виконуємо! І на сьогодні вже маємо декілька призових місць, що свідчить про те, що наша справа недаремна, а отже, будемо танцювати і далі.

Також намагається долучатися до усіх благодійних акцій, які проводяться у нашій гімназії. За цей навчальний рік ми зробили чимало: збирали монетки у рамках акції «Смілива гривня», збирали відправлення для ЗСУ, подарунки до Святого Миколая дітям, що постраждали від воєнних дій, зносили жерстяні банки для виготовлення окопних свічок, та тканини на маскувальні сітки. Також писали листи подяки та малювали малюнки, щоб підтримати наших захисників.

Ось так, я та мої друзі наближаемо перемогу. І не важливо скільки вам років, ким ви працюєте чи де живите. Головне — це ваші добри справи».

Доля Анна — 10 років.
Хрестищенська гімназія
Красноградської міської
ради Харківської області,
Красноградський район,
с. Хрестищі.

Юрій Фущич і Тетяна Мачабель.

Можливості для економічного розвитку навіть під час воєнного стану достатньо

Кияни прийшли прибирати садок після російської атаки

Пошкоджений унаслідок суботньої атаки дронів корпус садка непридатний для перебування дітей. Про це розповіла «Голос України» завідувачка дошкільного закладу № 295 Лілія Косянчук.

На жаль, сталася ця трагедія, пошкоджено один із наших корпусів — повністю знесло дах, частково зруйновано стіну й панелі перекриття, систему опалення, — підраховує збитки пані Лілія. — Окропом залило приміщення, меблі, іграшки. Дешо вдалося врятувати. Фактично зруйновані дві групи, але весь корпус непридатний для використання, дітей переводимо в інший. Хто буде на короткотривалому перебуванні, хто залишатиметься на повний день — вирішуватиме кожен із батьків. І кейтеринг забезпечимо, щоб наші вихованці були з харчуванням.

Зруйнований росіянами садок розташований у Солом'янському районі столиці, у ньому за списком — 90 дітей. Заклад

працював в очному режимі — з 7-ї ранку до 7-ї вечора, в разі небезпеки вихованці спускалися в розміщені в підвальні укриття. «Є діти, які дуже емоційно реагують на повітряні тривоги, бояться. Шойно чуваю сигнал, підхоплюються й чимдуж мчатися в скриньку», — ділиться Лілія Косянчук.

Разом з вихователями малюки готувалися до Нового року, але прийдешнє свято зіпсували окупанти, які воюють навіть з дитячими садками. Рятувати меблі, розбирати завали й прибирати пошкоджений корпус прийшли представники Благодійного фонду «Солом'янські котики», батьки вихованців закладу і просто небайдужі кияни, які подивилися ранкові новини. Відео руйнувань

Місце, де рятують, лікують і реабілітують

Унікальні операції, цілодобове лікування поранених, які зазнали травм внаслідок дій окупантів, надання їм комплексної реабілітації за індивідуальними програмами — усе це здійснюють у майже десяти медичних закладах Дніпра, який продовжує бути найбільшим хабом з порятунку поранених військових та цивільних.

Так, в одному з медичних закладів Дніпра допомогу від медиків отримує Тарас. Він пішов добро-

войового завдання Тарас побачив дрон окупанта. В невеличкий окоп сховав свого побратима, а сам сховався, насільки зміг. При цьому його ноги були ззовні. Терорист випустив з дрону заряд, від уламків у чоловіка перелом однієї ноги та насірізна травма другої.

«Це був камікадзе, які вони самі виготовляють і скидають з них уламкові боєприпаси. Після вибуху в мене спрацював інстинкт самозбереження і я трохи проповз на адреналін на ліктях. Потім перевірив, яка ступінь кровотечі, і вже далі пів шляху до лікаря повз сам. Потім мене евакуювали. У Дніпрі опинився вчора. Поки що роблять діагностичний огляд, необхідні уколи та інше. Моя травма — це ще не найгірше, що могло статися», — каже сам військовий.

За словами лікаря одного з медзакладів міста Юрія, зі схожими пораненнями надходить багато пацієнтів. Найчастіше, коли бійці самі наступають на протипіхотну міну. Але Тарас поранення дістав від уламків снаряда.

«Особливість такого поранення — це ураження

не самим вибухом, а тим, що летить від цієї міни.

Це уламки, а також бруд, камінці та інші елементи, які можуть бути на тій території, де стався вибух. І все це потрапляє до рані.

Нещодавно після такої травми ми видаляли шматки пластику. Тож ці рани завжди забруднені та погано загоюються. Такі пацієнти тривало лікуються», — зазначив лікар.

Він додає, що нині в них з'явилася періоди, коли можуть надавати ще більше допомоги. Бо, наприклад, цієї ночі не надійшло жодного бійця. І майже немає кульових поранень. І медики дійшли висновку, що тепер потрібно не лише надавати допомогу пораненим, які надійшли до нас з нуля, а й тим, у кого вже поранення загоїлися — це реконструкції чи пересадки.

«Це поранені, які по-милково надходять до реабілітаційного відділення. Реабілітологи перенаправляють їх до нас. Це заміни або видalenня конструкцій, різні пластики тощо. Ми знали, що це буде. У нас більшість пацієнтів, які надходять на віднов-

лення. Тож роботи не меншає. Навіть якщо війна завершиться, її буде ще багато», — впевнений Юрій.

Великою мірою одужання бійців залежить від реабілітації, яку також надають у медзакладах міста, працюючи за окремою програмою з кожним пацієнтом.

Так, уже другий курс

реабілітації проходить Дмитро, який з початку повномасштабного вторгнення пішов добровольцем. І торік у День Незалежності України був по-

ранений.

«Підловили в полі, і я дістав важке поранення, яке привело до ампутації ноги. Її намагалися врятувати, але почався сепсис і довелося ампутувати. Кілька місяців тому отримав протез. Нині вчуся ним користуватися. Сам процес реабілітації важкий і болючий. Найскладніше — це перебороти той страх, коли робиш крок і бойшся впасти. Тож щодня двічі на день в мене заняття: перше — без протеза, силові навантаження, а друге — вже з протезом», — ділиться чоловік.

Відділення реабілітації, де він отримує допомогу, створили у 2020 році. Починали з трьох

спогадів! Як побачив, що сталося, аж у піт холодний кинуло! Не зміг залишатися вдома...»

Рятувальники, місцева влада, всі міські служби спрацювали оперативно, додає очільниця закладу. «Ми сподіваємося, що все відбудуться, і все буде Україна! — підбадьорює Лілія Косянчук.

Анна ЛУКАНСЬКА.

R. S. Унаслідок атаки дронів у розташованій поруч із садочком «хрущовці» вибило шиби на всіх поверхах. Серед постраждалих мешканців — 11-річна дитина, яка мала гостру реакцію на стрес. Пошкоджено кілька автівок. Без вікон залишилася і середня школа, розташована неподалік. Падіння уламків зафіксовано в Солом'янському та чотирьох інших районах столиці.

реабілітологів — а нині у колективі майже 30 різних спеціалістів, які допомагають кожному відновлюватися після травм. Тут працює мультидисциплінарна реабілітаційна команда, яка складається з лікарів фізичної реабілітаційної медицини, фізичних терапевтів, ерготерапевтів, логопедів, психологів.

«З пацієнтом працює ціла команда, яка підбирає кожному індивідуальний курс. Працюємо над силою м'язів, об'ємом рухів тощо. Багато пацієнтів з важкими мінно-вибуховими травмами, що мають різний характер. Тож однозначно — кожен пацієнт отримує весь спектр реабілітації на добу», — наголосила завідувачка відділення фізичної та реабілітаційної медицини одного з медичних закладів міста Алла.

Також відділення активно співпрацює з інженерами-протезистами різних підприємств.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

На знімку: доброволець Дмитро виконує програму реабілітації.

Фото Дніпровської міської ради.

Дбають про людські серця

У Хмельницькому обласному серцево-судинному центрі приймають майже дві тисячі хворих із гострими кардіологічними станами на рік. Тут надають кваліфіковану допомогу нашим воїнам, вимушеним переселенцям і тим, хто працює в тилу задля Перемоги.

Директор центру Андрій Кланца (на знімку) особисто щорічно виконує понад 500 оперативних втручань на серці різного ступеня складності (зокрема, протезування аорти, коронарне шунтування та стентування, імплантацію штучних водів ритму).

Ще у 2015 році йому довірили очолити місцевий кардіологічний диспансер. Андрій Кланца — відомий не тільки в регіоні, а й далеко за його межами кардіохірург та ор-

ганізатор охорони здоров'я вищої кваліфікаційної категорії, науковець, заслужений лікар України, доктор наук з державного управління, кандидат медичних наук, дійсний член Європейського товариства кардіологів та Європейської асоціації кардіоторакальних хірургів, позаштатний кардіохірург департаменту охорони здоров'я облвійськадміністрації.

За ініціативою Андрія Івановича на базі кардіологічного диспансеру

після ремонту лікувальний заклад став посправжньому сучасним. У палатах — затишок та ідеальний порядок, для пацієнтів організовано смачне калорійне харчування, лікувально-медичне оснащення — на рівні. Приміром, такими, як тут, апаратами УЗД в Україні можуть похвалитися небагато державних клінік.

За словами Андрія Кланци, медичний заклад розрахований на надання невідкладної та планової допомоги хворим кардіологічного профілю. Це, зокрема, пацієнти з інфарктами, передінфарктними станами, складними порушеннями

серцевого ритму. У центрі надається діагностична допомога всім пацієнтам, які скаржаться на збій серцево-судинної системи.

Свого часу заклад одержав ліцензію і потрапив у пілотний проект МОЗ із трансплантації серця.

До речі, у січні 2022 року спільно з колегами Андрій Кланца виконав першу трансплантацію серця в нашій області. Основні напрями його наукових досліджень — розроблення ефективного лікування гострої мезентеріальної ішемії, дослідження гемодинамічних аспектів серцевої діяльності при коронарно-

му шунтуванні на працюючому серці.

— Наш колектив має силу та енергію, щоб надалі покращувати медичне обслуговування пацієнтів, — наголошує Андрій Кланца. — Дякую своїм колегам-однодумцям, які роблять усе, щоб допомогти хворим подолати недугу.

За багаторічну працю кардіохірург нагороджено почесними грамотами Верховної Ради та Кабінету Міністрів України. Він обраний депутатом обласної ради. А ще свої знання і досвід Андрій Іванович передає молодим колегам, які під його керівництвом стають справжніми професіоналами.

Валерій МАРЦЕНЮК.

Фото з сайту Серцево-судинного центру.

З перших акордів їхнього співу промовляє нація. І це свідчення того, що вона є!

У Палаці мистецтв «Україна» 18 листопада тріумфально виступив Національний заслужений академічний народний хор України ім. Г. Верськови. Приурочили музичну програму до 80-річчя заснування одного з найтиуволованіших творчих колективів.

На свято запросили поважних гостей, лунали привітання. Зокрема — від Президента Володимира Зеленського, яке зачитав виконувач обов'язків міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карапетов. Він також вручив нагороди та присвоїв почесні звання чималій когорті цього славетного колективу.

Як зазначив у коментарі «Голосу України» директор Національного хору імені Григорія Верськови Ігор Курілів, квитки на ювілейний концерт було розкуплено одразу, щойно вони з'явилися в продажу. Це й зрозуміло, адже українська публіка, виснажена війною, так хоче компенсувати свої моральні втрати і ще раз написити такого нині затрепуваного національного трунку.

До речі, створювався колектив також у воєнних реаліях. Восени 1943 року, коли в Україні ще гриміли гармати й тривали запеклі бої. Керівником та головним діректором призначили на той час наукового співробітника Інституту фольклору АН УРСР Григорія Верськову.

Це був рік, коли країна стояла в руїнах, але вже тривали активні визвольні бої і багато хто з істориків зауважує, що так готовилися піднімти патріотичний дух і зустрічати перемогу. Хай там що, а Григорій Верськов зі своєю дружиною Леонорою Скрипчинською одразу розпочинали роботу і зирають золоті голоси для Українського народного хору. З Харкова, де власне й було започатковано хор та сформовано перший склад, композитор вирушає в експедицію Україною. До речі, деяких артистів, які ще перебували на фронтах, розшукали листами польової пошти. Тривають прослуховування і відбір найталановитіших. З 1944 року Український народний хор, який мав цю назву до 1964 року, вже базувався у Києві. Зокрема, 6 вересня 1944 року в місті Києві у нинішньому Інституті філософії, що на вулиці Трохсвятительській, відбувся перший концерт. Далі були виступи в театрах, госпіталях, військових частинах. Український народний хор був дієвим інструментом для підняття духу населення.

Після смерті Григорія Верськови у 1964 році колектив був названий на його честь. У 1965-му ним став керувати легендарний Анатолій Авдієвський, який пів століття розвивав та виводив на нові висоти цей фактично головний хор країни. З часів Верськови працює в хорі і композитор, народна артистка Ірина Мельниченко. Вони є те золоте зерно, яким пишеться колектив. А сам хор ось уже 80 років є незмінною візитівкою нашої пісні в Україні та світі.

Варто зазначити, що з часу незалежності вже стало доброю традицією, коли хористи славного колективу відкривають і закривають

сесії українського парламенту. На жаль, широкомасштабна війна і заходи безпеки, яких нині маємо дотримуватися, трохи порушили цю традицію, але всі впевнені, що відкриття першої після нашої Перемоги сесії Верховної Ради обов'язково відбудеться за участю хору імені Г. Верськови.

До речі, свого часу в українському парламенті саме за активної підтримки Анатолія Авдієвського було реалізовано ініціативу тодішніх парламентаріїв і створено депутатський хор. Фактично це був єдиний такий колектив серед парламентів світу, констатує і пишеться водночас ініціатор цієї ідеї — народний депутат України другого скликання Борис Пономаренко.

Якщо ж говорити про хор імені Верськови, то нині він виступає і на лісових галявинах для військових, і у європейських та українських концертних залах, котрі незмінно переповнені відчайдушною публікою. Ігор Курілів також зазначив, що з перших днів свого існування голоси солістів хору, як і нині, підтримували бойовий дух військових у час тієї минулої війни, адже фактично радянська влада й створювала колектив як своєрідну ідеологічну спецоперацію. «Але ця спецоперація спрацювала якоюсь мірою проти неї, бо музико, українською піснею, фольклором, якій зирали в експедиціях наші фахівці, стверджувався український дух і наближалася незалежність України.

Звісно, не все було так гладко з цією ідеологією, часто доводилося балансувати. А інколи й потрапляли під серйозний прес. Були часи, коли хор звинувачували в так званому буржуазному націоналізмі, а твори забороняли. Так сталося і 1978 року, коли хор імені Верськови вперше і, схоже, востаннє спробував взягти за новий твір. Це була фольк-опера Євгена Станковича «Коли цвіте папороть». Її доля склалася трагічно — прем'єра планувалася у Палаці «Україна» в Києві, уже навіть зробили аудіозапис генеральної репетиції, проте в останній момент тодішнє партійне керівництво вирішило заборонити виставу, і опера лишалася невідомою широкому колу слухачів аж до прем'єри 2011 року, що відбулася у Національній філармонії у співпраці з Національним симфонічним оркестром.

З Інтернету я також дізналася про ще один маловідомий факт. Кажуть, у жовтні 1959 року хор поїхав з гастролями до Мюнхена, а

Під час концерту.

там саме в цей час відбувався похорон провідника ОУН Степана Бандери, який загинув від руки агента КДБ. І от попри попередження посольства дехто з учасників хору таки відважився піти на цвинтар Вальдфірдгоф, де відбувалося прощання зі Степаном Андрійовичем.

І ось нове випробування. Випробування нашої сили та здатності бути. Уже в XXI столітті в цивілізації Європі.

«Кожен віхід на сцену і виступ — нині велика удача. Ми живі, ми співаємо, ми потребні людям. Це вже справжнє благословення у час, коли триває битва за саме існування України», — продовжує Ігор Курілів.

Тому хористи вважають за честь виступити перед нашими захисниками. Був випадок, розповідають вони, коли працювали на галявині в лісі. Дош лив такий, що багнюка під час виконання бойового гопака летіла аж на голови і виконавців, і глядачів, проте воїни були в захопленні, а хористів пепревопновали гордість від розуміння, яку місію вони виконують. Потім було пригощання фронтовим кулеметішем і цирке спілкування. І це, вважають у хорі, своєрідна реабілітація для всіх — і для військових, і для цивільних.

Такою реабілітацією став і ювілейний концерт, який розпочали з всесвітівідомої «Мелодії» Скорика. А далі — «Зродились ми великої годині». Так, перегук епохи, з часів Січових стрільців до нинішнього дня. А на екрані тим часом транслюється відображення трагічних подій у Бучі, Бородянці, Гостомелі, Маріуполі. Цю своєрідну естафету тодішні борці за волю України передають нинішнім героям.

До речі, про цю війну і естафету. Четверо учасників хору імені Верськови нині боронять нашу батьківщину від російського загарбника. Один із них — Олександр Молодик, з яким автор цих рядків познайомилася напередодні концерту, 6 місяців тому від Бахмутом, а нині у складі ППО захищає насіб над столицею. Олександрові випала частина промовляти на концерті клятву Україні: «Скрип мій дух, закри мою вою...» та заспівати пісню «Ой чий то кінь стоїть». Зачарував свою віртуозною грою на скрипці ще один артист оркестру хору, а нині воїн — Василь Ігнаєв.

Тож хай повертаються живими всі наші захисники, щоб зрештою зажити мирним життям. А поки що хор готується до нових концертів, не припиняє також волонтерити. Лише до кінця цього року вистав під назвою «Ми — українці» має відбутися 11. На жаль, війди з гастролями за кордон нині стали дуже проблематичними, але в колективі вірють, що українська пісня, українська культура дуже потрібні там, щоб донести: ми як нація є, а Перемогу треба наблизити всім світом, адже ворог підступний і сильний, а тому лише об'єднавши зможемо досягти мети.

А загалом і в Україні, і за кордоном, коли хор імені Верськови виходить на сцену і звучали лише перші слова української пісні — це вже промовляла вся нація. Про те, що вона є. І тут не треба було перекладів — все ставало зрозумілим. Нам цей спадок передали ті покоління, які зберегли мову і пісню. Тож з 1943 року і досі хор Верськови — це утвердження кожним виступом, кожним записом — ми є! І так буде й надалі.

Марина КРИВДА.

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачене посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС у 1987р. (категорія 2) серія А № 232011С дата видачі 26.12.2008р. на ім'я Пічки Ігоря Миколайовича, вважати недійсним.

Втрачене службове посвідчення працівника Бюро економічної безпеки України серія АБ № 028919, видане від 24.10.2022 року на ім'я Бердянської Алли Вікторівни, керівника Фінансового управління - головного бухгалтера, вважати недійсним.

ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ «МР БАНК»

Номер лоту: Коротка назва лоту/номер кредитного договору:

G31N025316	Дизельний генератор GP 33i (інвентарний номер 4000006107).
G31N025317	Дизель-генератор FG Wilson P400E5 (інвентарний номер 1048002006), основні засоби в кількості 256 одиниць, перелік яких наведено у публічному паспорті активу.

Місце проведення аукціону:

www.prozorro.sale

Дата проведення аукціону:

22.12.2023

Час проведення аукціону:

Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону) по кожному лоту вказується на веб-сайті:

www.prozorro.sale

Детальна інформація по лоту

(параметри, забезпечення,

початкова ціна, правила участі в

аукціоні):

<https://www.fg.gov.ua/passport/56509>

ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ "МЕГАБАНК"

Номер лоту: GL16N025299
Короткий опис активів (майна) в лоті: Права вимоги за кредитними договорами № 119/2006, 138/2011, що укладені з юридичними особами

Місце проведення аукціону: Єдиний кабінет — Посилання на перелік організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену ГО "Трансперенс Інтернейшнл Україна" електронну торгову систему <https://www.fg.gov.ua/aktivi-bankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv>

Дата проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: 21.12.2023

Час проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale

Детальна інформація щодо лотів: <https://www.fg.gov.ua/passport/56489>

ВІСТІ З ГРОМАД

Підсобили лікарні

Вараська. Вараській багатопрофільній лікарні допомогли влада і народний депутат України Віктор М'ялик. Громада за кошти міського бюджету закупила нове обладнання — два оперативні столи, чотири функціональні ліжка для відділень реабілітації та реанімації, реабілітаційний стіл та ходи. А ще лікарня отримала партію гуманітарної допомоги від народного депутата України Віктора М'яліка та ОБ «Україна — наш дім». Це, розповіли медики, дуже необхідні медичні витратні матеріали: медичні маски, операційні набори, одноразовий одяг, хірургічні набори, вакутайери, системи, шприци, контейнери для утилізації медичних відходів тощо.

Клас безпеки

Миляцька. Клас безпеки тепер є і у Миляцькому ліцеї. Тут уже почали проводити тематичні заняття з мінної та пожежної безпеки, практика дорожнього руху, надання додомичної допомоги тощо. Для цього освітням зачутимуть медичних працівників, фахівців ДСНС України, Національної поліції, практичних психологів, учасників бойових дій, волонтерів. «Нині воєнні ризики є частиною нашого життя, тому маємо бути готовими захистити себе і дітей», — каже миляцький сільський голова Федір Хлебович.

Шведський проект працює

Привільненська. Громаду відібрали представники Посольства Швеції, Шведського агентства з міжнародного розвитку та співробітництва SIDA, Програми розвитку ООН та трьох міністерств України. Okрім швейної майстерні, що була профінансована у 2

Сьогодні в Україні очікуються значні опади переважно у вигляді дощу. У західних та північних областях — сніг, мокрий сніг. Подекуди налипання мокрого снігу, на дорогах ожеледиця. Температура повітря вночі 2—4 градуси нижче нуля, вдень 0—2 тепла. Вітер західний, 9—14 м/с, подекуди пориви 15—20 м/с

ЦОГО ДНЯ, 29 ЛИСТОПАДА

- 1778. Народився Григорій Квітка-Основ'яненко — український прозаїк, драматург, літературний критик і культурно-громадський діяч.
- 1823. Народився Матвій Симонов (Номис) — український етнограф і фольклорист, письменник.
- 1899. Народився Григорій Косинка — український письменник Розстріляного відродження, учасник Перших визвольних змагань.
- 1999. Указом Президента № 1507/99 постановлено, що офіційними символами глави держави є: Прапор (штандарт) Президента України, Знак Президента України, Гербова печатка Президента України, Булава Президента України.

СПОРТ

Починаємо матчем проти Бразилії

Гандбол. Україна кваліфікувалася до фінальної частини ЧС (відбудеться у Данії, Норвегії та Швеції), де, окрім медалей, побореться за путівку на Олімпіаду-2024. Суперниками українок у групі G стануть Бразилія, Іспанія та Казахстан.

Україна стартує сьогодні, 29 листопада, в данському місті Фредеріксгавн матчем проти Бразилії. Для виходу до основного групового етапу чемпіонату треба не посісти останнє місце в групі.

«Дніпро-1» — переможець першого кола

Футбол. Чемпіонат УПЛ. 15-й тур. 27 листопада.

«Дніпро-1» — «Чорноморець».

5:2. Дніпро. «Дніпро-Арена». Рефері — Катерина Монзуль (Харків). **Голи:** Філіппов, 16, Адамюк, 49, Леднєв, 59, Танчик, 90, Мірошниченко, 90+2 — Волинець, 22 (а/г), Кузик, 76. **Вилучено** Авагімян («Чорноморець», 26, пряма червона картка).

	В	Н	П	М	О
1. «Дніпро-1»	103	2	24	— 13	33
2. «Кривбас»	9	3	3	27 — 14	30
3. «Полісся»	9	3	3	22 — 10	30
4. «Шахтар»	7	4	2	22 — 13	25
5. «Рух»	6	6	3	24 — 18	24
6. «Динамо»	7	1	4	27 — 16	22
7. «Колос»	4	8	2	11 — 9	20
8. «Ворскла»	5	4	6	15 — 23	19
9. «Чорноморець»	6	1	7	23 — 21	19
10. ЛНЗ	4	5	6	14 — 17	17
11. «Металіст 1925»	4	3	7	15 — 19	15
12. «Оболонь»	3	4	7	10 — 20	13
13. «Олександрія»	3	4	7	8 — 18	13
14. «Верес»	2	5	7	14 — 23	11
15. «Зоря»	2	4	6	13 — 17	10
16. «Мінай»	0	6	9	6 — 24	6

Формально цим поєдинком за календарем завершилося перше коло турніру. Однак залишилося ще кілька відкладених матчів. Приміром, «Динамо» і «Зоря» мають по три зустрічі в запасі, дві — «Шахтар», по одній — «Колос», «Чорноморець», «Металіст 1925», «Оболонь», «Олександрія», «Верес». Коли вони відбудуться, тоді й можна буде говорити про підсумки першого кола.

Хоча і тоді лідер залишиться нинішнім. Це якщо врахувати винятково поєдинки першої половини.

Тепер про матч у Дніпрі. Інтрига в ньому жила до останніх хвилин. «Моряки», які в середині першого тайму залишилися в меншості («відзначився» Авагімян, котрий перед своїм карним майданчиком звіб Піхальонка), не здавалися до кінця. І на 76-й хвилині Кузик звів відставання одеситів до мінімуму.

Але врятуватися гостям не вдалося. Напруження зняв потужний і точний удар Танчика на останній хвилині основного часу. А потім ще й Мірошниченко закріпив перемогу дніпрян.

Події в чемпіонаті не завершаться, а продовжаться ще протягом певного часу. Попереду маємо два тури наступного кола: 16-й відбудеться 1—4 грудня, 17-й — 8—11 грудня. І лише після цього в чемпіонаті офіційно настане тривала пауза. Ігри національного турніру почнуться 24 лютого.

Очикується великі зміни

Українська асоціація футболу повідомила, що 3/4 від загальної кількості членів УАФ в особі їхніх органів управління надали письмові рішення з пропозицією про скликання позачергового Конгресу організації (орієнтовно відбудеться в січні).

Отже, процедура скликання позачергового Конгресу УАФ офіційно розпочалася. Про це Українська асоціація футболу вже поінформувала ФІФА та УЄФА.

Легітимне усунення Андрія Павелка, який переїхав в СІЗО із 16 червня цього року, завершать.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Відповідальні за підготовку номера:
Надія СМІЯН, Алла ДОДАТКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Стратегічні цілі — промислові об'єкти РФ

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-І СТОР.

На його думку, другою небезпекою для України можуть бути ракетні атаки кораблів чф РФ. Експерт каже: зараз росіяни розосередили свої кораблі. Два з них перевібають у Севастополі, є кораблі в новоросійську та три кораблі в пункти базування тупале. Всі вони можуть використовувати свої ракети для того, щоб завдавати ударів по Україні. Разом у залпі це 56 ракет. «До цього треба додати ще 4 кораблі, які базуються в Каспійському морі з такими самими ракетами, їх може бути 32. Тобто 88 ракет загалом», — підрахував Андрій Риженко.

Сили ППО навчилися збивати ракети «Калібр». Тому росіяни зараз комбінують їх застосування з іншими засобами повітряного нападу, додаю він. Мета — виявити наші засоби ППО та знайти маршрути, які оминали б ці системи...

Третя загроза, за словами експерта, стосується десантної операції. Сили в росіян у Чорному морі для цього є, але така операція зараз неактуальна, бо операційних умов для цього немає.

Дедалі частіше на стратегічних об'єктах противника у його тилу трапляються «позаштатні ситуації». Аналітик Defense Express Сергій Згурець впевнений, що удари по російських підприємствах, які залучені до ВПК, є досить ефективною стратегією послаблення потенціалу РФ на полі бою.

«російська та українська сторони справді зараз дуже активно використовують дрони. Щодо російських атак ми і так усе знаємо. Щодо українських, то ГУР МО насамперед реалізовує ефективну стратегію ударів по промислових об'єктах РФ. Зокрема по підприємствах, на яких виготовляють різні зразки

військової техніки», — пояснив Згурець.

Аналітик зауважив, що військове керівництво України дуже ретельно обирає цілі на території росії.

«Днями ми говорили про атаку на смоленський авіаційний завод, на якому збирають ракети Х-59. Дещо пізніше з'явилася інформація про удар по

тулі, де розташоване підприємство «сплав», на якому виготовляють боеприпаси для РСЗВ. Тобто цілі, які визначаються на території РФ як пріоритетні, і надалі реалізовуватимуться для ударів українськими дронами. Єдиним відкритим питанням залишається масштаб таких атак», — додав він.

Ольга ВІТЕР.

МАЛЮНОК ДНЯ

Снігобандерівець. Початок...

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Подільський офіс: план року з висадження нових лісів виконано на 180 відсотків

За рік лісівники філій Подільського офісу висадили 8 млн 939 тис. дерев.

Створено 102 га нових лісів. Проведено лісовідновлення на площі 1531 га. Річний план виконано на 180 відсотків. Про це розповів директор Подільського регіонального лісового офісу ДП «Лиси України» Василь Гончар.

А тепер конкретні цифри та показники.

Хмельниччина: висаджено 3 млн 600 тис. сіянців;

проведено лісовідновлення на площі 657 га;

створено 52 га нових лісів.

Буковина: висаджено 2 млн 875 тис. сіянців;

проведено лісовідновлення на площі 471 га;

створено 24 га нових лісів.

Тернопільщина: висаджено 2 млн 463 тис. сіянців;

проведено лісовідновлення на площі 403 га;

створено 26 га нових лісів.

«Якщо порахувати, то за рік лісівники висадили орієнтовно по три дерева на кожного жителя Хмельницької та Чернівецької областей і по два дерева на кожного мешканця Тернопільщини.

А тепер проста арифметика: одне доросле дерево виробляє до 120 кг кисню на рік, тобто майже 100 кубічних метрів.

Цього достатньо для двох людей упродовж року. Дерево може погинути стільки вуглецю, скільки виділяє двигун автомобіля протягом кількох тисяч кілометрів руху, і за все життя переробляє понад тонну вуглекислого газу.

Щовесни та щосені ми висаджуємо молодий ліс. Висадка відбувається у межах програми Президента «Зелена країна».

Дякуємо всім, хто долучився до екологічної ініціативи та зробив свій внесок заради чистої, зеленої та здорової планети», — каже Василь Гончар.

Сергій СУЛИМА.

Фото прес-служби лісового офісу.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Несторова, 4.

■ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-73; відділ реклами — 503-61-92;

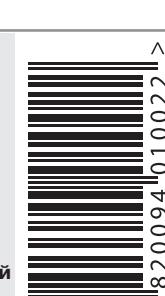
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

4820094010022